

เกษตรกรนั้จดำ

วินิสตา มุณีมุสึ

“

จุดจบของชีวิต
ไม่ได้อยู่ที่เงินทองมากมาย
แต่อยู่ที่ผืนแผ่นดินเกิด
ได้อยู่กับพ่อแม่
นั่นคือความสุขของจริง

”

สิ่งหนึ่งที่เป็นเครื่องพิสูจน์คือ ผลไม้ที่ดูแลด้วยเกษตรอินทรีย์ จะมีรสชาติหอม หวาน กว่าผลไม้ที่ใช้สารเคมีอย่างชัดเจน ซึ่งผลไม้ในสวนของเกษตรกรรุ่นใหม่ อย่าง วินิสตา มูณีมุสี หรือชะ ก็เป็นเช่นนั้น

อาจจะเป็นภาพที่แปลกตาสักหน่อยสำหรับคนภายนอกที่เห็นเด็กสาวอายุยี่สิบกว่าๆ เดินถือจอบ แบกเสียม เข้าสวนผลไม้ ก้มหน้าก้มตาขุดดิน ตัดแต่งกิ่งไม้ ตัดหญ้า แต่สำหรับชาวบ้านที่ ต.ทรายขาว อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี นี่เป็นภาพที่ทุกคนเห็นจนชินตา แม้ในระยะแรกๆ อาจจะรู้สึกว่เด็กผู้หญิงคนนี้ไปไหนไม่รอด แต่ด้วยความพยายามและความรักที่มีต่ออาชีพเกษตรกร เด็กสาวที่ชื่อ ชะ คนนี้ได้พิสูจน์ตัวเองกับชุมชนและครอบครัวของเธอแล้วว่า สิ่งที่เราเลือกที่จะทำนั้น มันส่งผลดีต่อชุมชน ครอบครัว และตัวเธอเอง

“พ่อกับแม่เห็นความสำคัญด้านการศึกษาอยากให้เราเรียนสูงๆ จะได้ไม่ลำบากเหมือนพ่อแม่ เขาก็ส่งให้เราเรียนจนจบปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พอเรียนจบจริงๆ เราก็คุยกับพ่อกับแม่นะว่าเราไม่อยากจะเข้าราชการ เราอยาก

กลับมาทำสวนที่บ้าน” ซึ่งปฏิกิริยาของพ่อกับแม่นั้นก็เป็นดังที่ชะคาดไว้

พ่อแม่ไม่เห็นด้วย ที่เราเรียนจบปริญญาตรีแล้วจะกลับมาทำสวน ก็ได้ยินเพื่อนบ้านบอกว่า “บ่ารี่เปล่าบ่่าง ไม่ฉลาดบ่่าง ที่กลับมาทำสวนแบบนี้” เหล่านี้คือถ้อยคำและปฏิกิริยาที่ชะได้รับในช่วงแรกๆ ที่ตัดสินใจกลับมาทำสวนต่อจากพ่อ แต่ด้วยเป็นคนที่รักและชอบการเกษตร ชะจึงไม่หวั่นไหวไปกับคำพูดเหล่านั้น และที่สำคัญคือ เธออยากอยู่บ้าน อยากอยู่ดูแลพ่อกับแม่

ลองกอง มังคุด ทุเรียน เงาะ สละอินโด รวมถึงพืชผักสวนครัว เหล่านี้คือผลผลิตในสวนที่ชะทุ่มเทดูแลอย่างดีด้วยวิถีเกษตรแบบอินทรีย์ ที่เธอเชื่อว่ามันจะดีต่อทั้งคนกิน ต่อตัวเอง และต่อพื้นดิน “ตอนกลับมาบ้านแรกๆ น้ำตาแทบไหล ต้นไม้ที่บ้านเหี่ยวตายไปมาก” ชะบอก

ถึงสภาพสวนในตอนที่เรากลับมา และเธอคาดว่าที่เป็นแบบนี้ น่าจะ
มาจากการที่พ่อและแม่ทำสวนแบบใช้สารเคมีมานาน ชะจึงตั้งใจว่า
การกลับบ้านมาทำสวน เธอจะเปลี่ยนวิธีการทำสวนใหม่ ให้เป็นแบบ
อินทรีย์ แต่กว่าที่สวนจะพลิกฟื้นกลับมา ก็ใช้เวลานานถึง 2 ปีเต็ม

สิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำเกษตรแบบเคมีมา
เป็นเกษตรแบบอินทรีย์ คือ เรื่องของปุ๋ยที่จะนำมาบำรุงดิน บำรุงต้นไม้
และสิ่งที่ชะเลือกนั้นเป็นวิธีที่ชาญฉลาด เธอเลือกเลี้ยงโคขุน เธอบอกว่า
ได้ประโยชน์ทั้งสองทาง คือ หนึ่ง เมื่อขุนได้ขนาดโคก็ขายไปได้เงิน
ก้อนมา แต่ระหว่างทาง เธอได้ประโยชน์จากมูลและฉี่ของโคขุน ซึ่งเธอ
เรียกว่า “โรงผลิตปุ๋ยมีชีวิต”

“มุลกับฉีที่ได้มาน้องชะจะเอาไปทำปุ๋ย ฉีก็เช่นกันเอาไปทำปุ๋ย คลุกเคล้าให้เข้ากันเพื่อให้เกิดความเข้มข้นของปุ๋ยมากขึ้น ฉีวัวเปรียบเสมือนยูเรียก็ได้เพราะมีความเข้มข้นสูงมาก นำมาหมักเข้ากัน ใช้แกลบดำ อีเอ็ม กากน้ำตาล ฉีโค มุลโค คลุกให้เข้ากัน แล้วเอาใส่กระสอบปุ๋ยไว้ จะได้กลับกองง่าย หมักไว้ 15 วันแล้วกลับด้านหมักไว้สองเดือน แล้วก่อนที่จะเอาไปใช้ต้องดูก่อนว่าปุ๋ยเย็นรึยัง ถ้ายังไม่เย็นเอาไปใส่ ต้นไม้ ต้นไม้จะตาย” และเพื่อให้สวนของเธอ และปุ๋ยที่ทำเป็นอินทรีย์แบบร่อยเปอร์เซ็นต์ ชะยังตัดสินใจแบ่งพื้นที่บางส่วนในสวนปลูกหญ้า พันธุ์รูซี่ และพันธุ์เนเปียร์ เพื่อนำมาเป็นอาหารให้โคขุนของเธอ ชะต้องเดินเข้าสวนมาตัดหญ้าให้โคทุกวัน ซึ่งดูจะเป็นงานที่ค่อนข้างหนักสำหรับเด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ แต่สิ่งที่แสดงออกมาทางสีหน้าและแววตามันชัดเจนว่า เธอมีความสุขกับสิ่งที่ทำ

แต่การกลับมาปรับเปลี่ยนสวนให้เป็นเกษตรอินทรีย์ไม่ใช่จะไม่มี ความผิดพลาดเลย ชะเล่าให้ฟังพร้อมกับรอยยิ้มชินๆ บนใบหน้า “ตอนแรกการทำเกษตรอินทรีย์ของชะก็มีปัญหาเหมือนกัน ชะจะเอามุลโค ไปเทรอบโคนเลย ตัดโคนเลย เทฉีโคไปรอบโคนเหมือนกัน เททับถม ลงไปเลย สภาพของรากต้นไม้มันทนไม่ไหว คือแห้งเฉาใบร่วงหมดเลย เหลือแต่ก้าน นึกว่าแย่มากแล้วสภาพต้นไม้ของเรา เราทำอะไรเนีย” จากนั้นถึงเรียนรู้ว่า การใส่ปุ๋ยจะใส่ที่โคนต้นแบบตัดต้นเลยไม่ได้ เขาให้ดู แนวของกิ่งที่ยื่นออกมา ให้ใส่ปุ๋ยรอบต้นบริเวณแนวกิ่ง นี่ก็เป็นสิ่งที่ต้อง เรียนรู้สำหรับเกษตรกรรุ่นใหม่อย่างชะ

หลังจากปรับปรุงดินอยู่ 2 ปี สวนของชะก็เริ่มกลับมามีชีวิตชีวา ผลไม้ทุกต้นในสวนดูเขียวขจี พื้นดินคลุมด้วยหญ้า ดินนุ่ม ไม่มีกลิ่นสารเคมีใดๆ หลงเหลืออยู่ภายในสวน ทั้งชะ พ่อ แม่ สามารถเดินย่ำไป ในสวนด้วยเท้าเปล่า ซึ่งหากเป็นเมื่อก่อนไม่สามารถทำได้ แม้ผลผลิต ในสวนจะได้ไม่มากเท่ากับตอนใช้สารเคมี แต่ชะก็บอกว่า มันขายได้ราคา ดีกว่า และเราใช้ต้นทุนในการปลูกน้อยกว่าใช้สารเคมี เพราะปุ๋ยเรา ผลิตเอง ส่วนสารไล่แมลงก็ใช้น้ำหมัก ซึ่งก็ทำเองเหมือนกัน

ด้วยสิ่งที่ชะทำวันนี้ เธอยังได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรให้กับ
ธ.ก.ส. สาขาโคกโพธิ์ ในการให้ความรู้การทำเกษตรแบบอินทรีย์ และ
การเลี้ยงโคขุนให้กับชาวบ้านและลูกค้าของ ธ.ก.ส. ตามที่ต่างๆ ซึ่ง
สิ่งเหล่านี้สร้างความภาคภูมิใจให้กับพ่อและแม่ ชะบอกว่า “ทุกวันนี้
พ่อแม่ก็ไม่ว่าอะไรแล้ว เขาก็ดีใจที่เรากลับมาทำสวนที่บ้าน”

สำหรับเด็กรุ่นใหม่หลายคน การเป็นเกษตรกร ชาวสวน ชาวไร่
ชาวนา อาจไม่ใช่อาชีพที่ปรารถนา แต่สำหรับเด็กสาวเช่นชะ เกษตรกร
คืออาชีพที่ได้เลือกแล้วว่า มันคือทางเดินที่จะสร้างความสุขให้กับชีวิต
ให้กับครอบครัว และสร้างประโยชน์ให้กับแผ่นดินเกิดของตัวเอง ซึ่ง
ก็เป็นเช่นนั้นจริงๆ เพราะจากการพูดคุยและเดินในสวนของเธอ เรา
สัมผัสถึงความสุขที่ล่องลอยอยู่ทั่วไปภายในสวนของเกษตรกรรุ่นใหม่
คนนี้

“เกษตรกรไม่เหนื่อยถ้าใจรักบวกกับสมอง การบริหารจัดการเวลา
ไม่เหนื่อยเลยถ้าใจรัก ก็เหมือนทุกงาน สิ่งเหล่านั้นเราจะไม่เหนื่อยจะ
ทำงานอย่างสบายใจมีความสุขทุกวัน” นั่นคือคำพูดทิ้งท้ายของชะ
เกษตรกรรุ่นใหม่

